

ELUTÄHTSATE TEENUSTE TOIMEPIDEVUSE KORRALDUS

(INFOMATERJAL)

**Tallinn
2012**

Põhimõisted

Elutähtis teenus - teenus, mis on hädavajalik eluliselt tähtsate ühiskondlike toimingute, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku ning inimeste majandusliku ja sotsiaalse heaolu korraldamiseks.

Elutähtsa teenuse toimepidevus on elutähtsa teenuse osutaja järjepideva toimimise suutlikkus ja järjepideva toimimise taastamise võime pärast katkestust.

Elutähtsa teenuse osutamise kriitilised tegevused – tegevused, mille katkestused ohustavad tõsiselt asutuse või ettevõtte võimekust osutada elutähtsat teenust ning takistab asutuse või ettevõtte sõnastatud eesmärkide saavutamist teenuse osutamisel.

I Elutähtsa teenuse toimepidevust korraldavad asutused ja nende kohustused

1.1 Elutähtsate teenuste (kokku 43 elutähtsat teenust) korraldajad:

1.1.1 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, kokku 19 elutähtsat teenust

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust:

- 1) elektrivarustuse toimimine;
- 2) gaasivarustuse toimimine;
- 3) vedelkütusega varustamise toimimine;
- 4) lennuväljade toimimine;
- 5) aeronavigatsiooniteenuse toimimine;
- 6) avaliku raudtee majandamise toimimine;
- 7) raudteeveoteenuse, sh avaliku reisijateveoteenuse toimimine;
- 8) jäämurdetööde toimimine;
- 9) sadamate toimimine;
- 10) laevaliikluse korraldamise süsteemi toimimine;
- 11) riigi põhi- ja tugimaanteede hoiu toimimine;
- 12) telefonivõrgu toimimine;
- 13) mobiiltelefonivõrgu toimimine;
- 14) andmesidevõrgu toimimine;
- 15) mereraadiosidevõrgu toimimine;
- 16) kaabellevivõrgu toimimine;
- 17) ringhäälinguvõrgu toimimine;
- 18) postivõrgu toimimine;
- 19) katkematu side toimimine.

1.1.2 Siseministeerium, kokku 7 elutähtsat teenust

Siseministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust:

- 1) avaliku korra tagamise toimimine;
- 2) päästetöö toimimine;
- 3) hädaabi õnnetusteadete menetlemise toimimine;

- 4) lennu- ja merepääste toimimine;
- 5) merereostusseire ja -tõrje toimimine;
- 6) operatiivraadiosidevõrgu toimimine;
- 7) Riigikogu, Vabariigi Valitsuse ja Vabariigi Presidendi töö toimimise tagamine.

1.1.3 Sotsiaalministeerium, kokku 4 elutähtsat teenust

Sotsiaalministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust:

- 1) statsionaarse eriarstiabi toimimine;
- 2) kiirabi toimimine;
- 3) joogiveeohutuse kontrolli toimimine;
- 4) vereteenistuse toimimine.

1.1.4 Keskkonnaministeerium, kokku 3 elutähtsat teenust

Keskkonnaministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust:

- 1) õhuseire ja varajase hoiatamise toimimine;
- 2) hüdroloogilise ja meteoroloogilise seire ja varajase hoiatamise toimimine;
- 3) kiirgusohust varajase hoiatamise süsteemi toimimine.

1.1.5 Eesti Pank, kokku 2 elutähtsat teenust

Eesti Pank korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust:

- 1) maksete ja arvelduste toimimine, sealhulgas väärtpaberimaksed;
- 2) sularaha kättesaadavus.

1.1.6 Rahandusministeerium, 1 elutähtis teenus

Rahandusministeerium korraldab maksete ja arvelduste toimimise, sealhulgas riigimaksete toimimise kui elutähtsa teenuse toimepidevust.

1.1.7 Põllumajandusministeerium, 1 elutähtis teenus

Põllumajandusministeerium korraldab toiduohutuse kontrolli toimimise kui elutähtsa teenuse toimepidevust.

1.1.8 Justiitsministeerium, 1 elutähtis teenus

Justiitsministeerium korraldab vangistuse täideviimise kui elutähtsa teenuse toimepidevust

1.1.9 Kohalik omavalitsusüksus, kokku 5 elutähtsat teenust

Kohalik omavalitsusüksus korraldab oma haldusterritooriumil järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust:

- 1) kaugküttesüsteemi ja -võrgu toimimine;
- 2) valla teede ja linnatänavate korrashoiu toimimine;
- 3) veevarustuse ja kanalisatsiooni, sealhulgas reoveepuhastite toimimine;
- 4) jäätmehoolduse toimimine;
- 5) valla- või linnasisese ühistranspordi toimimine.

1.2 Elutähtsa teenuse toimepidevust korraldava asutuse kohustused

Elutähtsa teenuse toimepidevust korraldav asutus:

- 1) koordineerib elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamist ja nõustab elutähtsate teenuste osutamist;
- 2) teostab ise või määrab oma allasutuse teostama järelevalvet elutähtsate

teenuste toimepidevuse tagamise üle;

3) esitab üks kord iga kahe aasta jooksul Siseministeriumile ülevaate elutähtsa teenuse toimepidevuse korralduse seisust. Kui elutähtsa teenuse osutajaid on ühe teenuse lõikes rohkem kui kaks, siis peab ülevaade sisaldama teenuse kui terviku osalise või täieliku katkestuse tagajärgede leevendamise ja teenuse toimepidevuse taastamise meetmete kirjeldust.

1.3 Siseministeriumi kohustused elutähtsate teenuste toimepidevuse korraldamise koordineerimisel

Siseministerium lisaks hädaolukorra seaduse § 34 lõikes 3 nimetatud elutähtsate teenuste korraldaja kohustuste täitmisele:

1) koordineerib hädaolukorra seaduse §-s 34 sätestatud kohustuste täitmist elutähtsate teenuste toimepidevust korraldavate asutuste poolt;

2) töötab välja elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise poliitika;

3) nõustab asutusi elutähtsate teenuste toimepidevuse korraldamisel;

4) esitab üks kord iga kahe aasta jooksul Vabariigi Valitsusele ja Vabariigi Valitsuse kriisikomisjonile ülevaate elutähtsate teenuste toimepidevuse korralduse seisust.

2. Elutähtsa teenuse osutaja, toimepidevuse riskianalüüs ja toimepidevuse plaan

2.1 Elutähtsa teenuse osutaja

Elutähtsa teenuse osutaja on riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus või juriidiline isik, kelle pädevusse kuulub hädaolukorra seaduse §-s 34 elutähtsa teenusena määratud avaliku halduse ülesande täitmine või elutähtsat teenust osutav ettevõtjana tegutsev isik (seadusega määratud tingimused, mille täitmise korral loetakse ettevõtjana tegutsev isik elutähtsa teenuse osutajaks ning sätestatakse ettevõtja kohustused elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisel).

Elutähtsa teenuse osutaja on kohustatud:

1) koostama tema poolt osutatava elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsi (edaspidi *toimepidevuse riskianalüüs*);

2) koostama tema poolt osutatava elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamise plaani (edaspidi *toimepidevuse plaan*);

3) teavitama viivitamata elutähtsat teenust korraldavat asutust või tema määratud asutust elutähtsa teenuse toimepidevust oluliselt häirivast sündmusest või sellise sündmuse toimumise vahetust ohust;

4) andma elutähtsat teenust korraldavale asutusele või asutusele, kelle ta on määranud elutähtsa teenuse toimepidevuse üle järelevalvet teostama, tema nõudmisel teavet elutähtsa teenuse osutamise kohta;

5) täitma muid õigusaktidega talle elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks pandud kohustusi.

2.2 Toimepidevuse riskianalüüs

Toimepidevuse riskianalüüs on dokument, milles kirjeldatakse:

- 1) elutähtsa teenuse osutamise osalist või täielikku katkestust põhjustavaid ohtusid;

- 2) elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse tõenäosust;
- 3) elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse võimalikke tagajärgi;

- 4) muud olulist teavet.

Toimepidevuse riskianalüüsi kinnitab elutähtsat teenust osutava asutuse juht või juriidilise isiku puhul juhatuse või seda asendav organ.

Riskianalüüsi koostanud asutus või isik esitab riskianalüüsi elutähtsat teenust korraldavale asutusele või elutähtsat teenust korraldava asutuse määratud allasutusele. Elutähtsat teenust korraldav asutus hoiab saladuses temale edastatud teavet, mida edastades on isik teatanud, et tegemist on ärisaladusega.

Toimepidevuse riskianalüüsi koostanud asutus või isik hindab vähemalt üks kord kahe aasta jooksul riskianalüüsi ajakohasust ning teeb vajaduse korral muudatused. Muudatuste tegemisel järgitakse käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud.

Toimepidevuse riskianalüüsi koostamise juhend on kehtestatud siseministri 8.06.2010 määrusega nr 16 „Toimepidevuse riskianalüüsi koostamise juhend“.

2.3 Toimepidevuse plaan

Toimepidevuse plaan on dokument, milles kirjeldatakse:

- 1) meetmeid, mida on tarvis rakendada elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse ennetamiseks;

- 2) meetmeid, mida on tarvis rakendada elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse tagajärgede leevendamiseks;

- 3) meetmeid, mida on tarvis rakendada elutähtsa teenuse osutamise osalise või täieliku katkestuse korral elutähtsa teenuse toimepidevuse taastamiseks;

- 4) muid olulisi küsimusi.

Toimepidevuse plaani kinnitab sellekohast teenust osutava asutuse juht, või juriidilise isiku puhul juhatuse või seda asendav organ.

Toimepidevuse plaani koostanud asutus või isik esitab toimepidevuse plaani elutähtsat teenust korraldavale asutusele või elutähtsat teenust korraldava asutuse määratud allasutusele. Elutähtsat teenust korraldav asutus hoiab saladuses temale edastatud teavet, mida edastades on isik teatanud, et tegemist on ärisaladusega.

Toimepidevuse plaani koostanud asutus või isik hindab vähemalt üks kord kahe aasta jooksul toimepidevuse plaani ajakohasust ning teeb vajaduse korral muudatused.

Toimepidevuse plaani koostamise juhend on kehtestatud siseministri 8.06.2010 määrusega nr 17 „Toimepidevuse plaani koostamise juhend“.

KAUGKÜTTESEADUSES, ÜHISVEEVÄRGI- JA KANALISATSIOONI SEADUSES, TEESEADUSES, ÜHISTRANSPORDI JA JÄÄTMESEADUSES SÄTESTATUD KRITEERIUMID, MILLISED ETTEVÕTTED ON KOHALIKU OMAVALITSUSE ELUTÄHTSATE TEENUSTE OSAS ELUTÄHTSA TEENUSE OSUTAJAD

Kaugkütteseadus

Kaugkütteseaduse § 7 lõige 3:

„Soojusettevõtja, kelle tootmise prognoositav maht aastas ületab 500 000 MWh võrgupiirkonna kohta, on hädaolukorra seaduse § 34 lõike 9 punktis 1 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja ning on kohustatud tagama soojuse tootmiseks reservkütuse kasutamise võimaluse, mis kindlustaks soojusvarustuse kolme ööpäeva jooksul“.

Teeseadus

Teeseaduse § 25 lõige 3:

„Valla- või linnavalitsus korraldab teehoidu kohalikel teedel ja on kohustatud nendel teedel looma tingimused ohutuks liiklemiseks. Tiheasustusega omavalitsuses, kus elab rohkem kui 40 000 elanikku, on kohalike teede teehoidu teostav ettevõtja hädaolukorra seaduse § 34 lõike 9 punktis 2 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja“.

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seadus

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seaduse § 7 lõige 1¹:

„Vee-ettevõtja on hädaolukorra seaduse § 34 lõike 9 punktis 3 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja, kui:

- 1) tema tegevuspiirkonda jääb ühisveevärgisüsteem, mis teenindab 40 000 või suurema elanike arvuga tiheasustusala või
- 2) reovesi juhitakse tema hallatavasse üle 2000 inimekvivalendi suuruse koormusega reoveepuhastisse.“

Jäätmeseadus

Jäätmeseaduse § 66 lõige 7:

„Vähemalt 40 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses olmejäätmete veo eri- ja ainuõigust omav ettevõtte on hädaolukorra seaduse § 34 lõike 9 punktis 4 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja“.

Ühistranspordiseadus

Ühistranspordiseaduse § 2 punkt 1 kolmas lause:

„Ühistransporditeenuse osutaja, kes teostab liinivedu 40 000 elanikuga või suuremas omavalitsusüksuses, on hädaolukorra seaduse § 34 lõike 9 punktis 5 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja“.